

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

**LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență
privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea
personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații
de asigurări sociale**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Muncii și Solidarității Sociale și a Ministerului Justiției

2.2. Descrierea situației actuale

Asigurarea unei practici judiciare uniforme și unitare – care să elimine diferențierile în materia stabilirii/plății drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice - își răsfrânge beneficiile atât pe planul îndeplinirii justiției în mod egal și al asigurării egalității în fața legii, cât și asupra raporturilor socio-economice. În legislația din România, este consacrat – prin art. 126 alin. (3) din Constituția României, republicată, rolul constituțional al Înaltei Curți de Casație și Justiție de asigurare a interpretării și aplicării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești.

Cum este cunoscut, justiția reprezintă un factor esențial de echilibru și stabilitate socială într-un stat de drept și în realizarea deplină a acestui rol se impun o unificare a practicii judiciare și o asigurare a stabilității raporturilor juridice, inclusiv în domeniul stabilirii drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice, precum și al stabilirii și/sau plății drepturilor la pensie și al altor prestații de asigurări sociale ale acestui personal.

În ceea ce privește litigiile privitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, precum și litigiile referitoare la stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie și a altor prestații de asigurări sociale, la nivelul instanțelor judecătorești se constată existența unui fenomen

generalizat și cu tendințe de permanentizare de practică judiciară neunitară, devenind necesară necesitatea identificării unor remedii procedurale eficiente care să asigure îndeplinirea dezideratului unei practici judiciare unitare cu privire la aceste categorii de litigii, dar care, în același timp, să nu împietzeze asupra bunei funcționări a întregului sistem judiciar.

Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă a NCPC a instituit un nou mecanism pentru unificarea practicii judiciare - sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept - care să contribuie, alături de recursul în interesul legii, la transformarea jurisprudenței românești într-una predictibilă, care să răspundă așteptărilor rezonabile ale justițiabililor și, totodată, să conducă la scurtarea proceselor. Configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prevede obligativitatea deciziilor pronunțate în această procedură, subliniind rolul esențial al unui astfel de instrument juridic, mai ales preventiv, în realizarea obiectivului asigurării unei practici judiciare unitare, în deplin acord cu îndatorirea constituțională a Înaltei Curți de Casație și Justiție în această materie.

În condițiile existenței, în anumite categorii de litigii, a unui fenomen generalizat de practică judiciară neunitară, din perspectiva faptului că soluțiile pronunțate au impact direct și considerabil asupra bugetului general consolidat, efect augmentat prin necesitatea asigurării egalității de tratament juridic, imperativ confirmat în practica Curții Constituționale din perspectiva principiului egalității în fața legii, este imperios necesară acordarea priorității cuvenite principiului asigurării unei practici judiciare unitare – manifestare a principiilor înfăptuirii justiției în mod unic, imparțial și egal, și, în general, al egalității în fața legii, prin identificarea unor măsuri legislative care pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești și care, încă dintr-o etapă incipientă, ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept. Totodată, este necesar ca aceste soluții legislative să poată fi încorporate facil în angrenajul procedurii și justiției civile actuale, fără afectarea semnificativă a volumului de activitate al instanței supreme.

Toate argumentele anterior expuse descriu o situație extraordinară și obiectivă în sensul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, a cărei reglementare nu mai poate fi amânată, iar o eventuală legiferare pe altă cale decât delegarea legislativă nu ar fi de natură să înlăture de îndată consecințele negative care s-ar produce în absența unei reglementări privind măsurile pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, ceea ce ar afecta interesul public general de asigurare a unei practici judiciare unitare în această materie și, mai larg, de înfăptuire a justiției civile în bune condiții, cu celeritate, de o manieră eficientă și cu respectarea tuturor garanțiilor constituționale. Pe cale de consecință, se impune o intervenție legislativă de urgență, prin adoptarea unei ordonanțe de urgență a Guvernului.

2.3. Schimbări preconizate

Prezenta ordonanță de urgență are în vedere instituirea unor măsuri pentru următoarele categorii de procese, indiferent de natura și obiectul acestora, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze:

- cele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal;

- cele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale pentru aceste categorii de personal.

Astfel, pentru categoriile de litigii mai sus enunțate, proiectul propune instituirea unor soluții derogatorii de la dreptul comun în materia sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care urmăresc, pe de o parte, asigurarea posibilității clarificării, încă dintr-o etapă incipientă, a problemelor de drept care apar în cursul soluționării acestor litigii, iar, pe de altă parte, eficientizarea desfășurării acestei proceduri la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție în cazul sesizărilor formulate cu privire la aceste categorii de litigii.

Potrivit soluțiilor propuse, dacă în cursul judecății proceselor mai sus amintite, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, ICCJ nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Odată cu comunicarea către Înalta Curte de Casație și Justiție, încheierea de sesizare a acestei instanțe se transmite, în copie, prin poștă electronică, de către instanța de trimitere și celorlalte instanțe judecătorești competente să soluționeze, în primă instanță sau în calea de atac, procese de natura celui în care aceasta a fost formulată. Totodată, președinții instanțelor judecătorești competente, de îndată ce primesc copia încheierii de sesizare, vor lua măsurile necesare pentru informarea judecătorilor din secțiile corespunzătoare ale acelor instanțe.

Totodată, se prevede că litigiile similare, aflate pe rolul instanțelor judecătorești, vor fi suspendate până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept și că sesizările prevăzute la alin. (1) având același obiect sau al căror obiect se află în strânsă legătură se conexează.

Prin proiect se mai prevede că sesizările prevăzute la alin. (1) se judecă cu prioritate, în cel mult 60 de zile de la data învestirii Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar decizia se motivează în termen de cel mult 15 de zile de la pronunțare și se publică în cel mult 5 zile de la motivare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Asigurarea unei practici judiciare uniforme și unitare își răsfrânge beneficiile atât pe planul înfăptuirii justiției în mod egal și al asigurării egalității în fața legii, cât și asupra raporturilor socio-economice.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7

4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale						
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
1. buget de stat, din acesta:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugete locale:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	Nu este cazul.					
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						
1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						

2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Nu este cazul.

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 591/2024.

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 3863/2024.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul a fost afișat pentru dezbatere publică pe site-ul instituțiilor coințiatoare.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

✓

ION-MARCEL CIOLOACU

